

ӘОЖ 372.881.111.1

ҒТАХР 14.25.09

DOI 10.37238/1680-0761.2022.86(2).87

¹Жетпісбай А.Ж.*, ²Ниязова А.Е.¹Абылай хан атындағы Қазақ Халықаралық Қатынастар және Әлем Тілдері
Университеті, Алматы, Қазақстан²Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық Университеті, Нұр-Сұлтан, Қазақстан
*Корреспондент-авторы: zhetpisbay.aida@mail.ru

E-mail: zhetpisbay.aida@mail.ru, naigul73@mail.ru

БЕЙНЕМАТЕРИАЛДАР КӨМЕГІМЕН БІЛІМГЕРЛЕРДІҢ ӘЛЕУМЕТТІК ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ БАҒЫТТАРЫ

Аңдатпа. Шетел тілін оқудың негізгі мақсаты білімгерлерге ағылшын тілінде қарым-қатынас негіздерін дамыту болып отыр. Әлеуметтік қарым-қатынасты дамыту мақсатында білім алушылардың әлеуметтік құзыреттілігін дамытуда ақпараттық технологияларды қолдану көмегімен жүзеге асады. Тіл – адамның дүниетанымын танытатын көп қырлы ақпараттық-танымдық құбылысқа жатады. Бұл білім алуда адам ойлауымен, санасымен, көзқарасымен тығыз байланысты.

Білім алушыларды ақпараттық біліммен қамтамасыз ете отырып, қазіргі заманғы видео технологияларды өз мүмкіндіктеріне орай пайдалану үшін білімгерлердің әлеуметтік дағдыларын, тілдік біліктілігін, ақпараттық сауаттылығын дамытудың маңызы зор. Білім беруді дамытудағы өзекті мәселелердің бірі - шетел тілін оқыту ғылымының деңгейін арттыру, оқыту әдістері мен ұйымдастыру формаларын өзгерту, педагогикалық технологияларды жетілдіру, озық тәжірибелерді қолдану, қоғамдағы ақпараттық мәдениет пен сауаттылықты арттыру болып отыр. Осы бағытта зерттеуде білімгерлердің әлеуметтік құзыреттілігін бейнематериалдар арқылы дамытудың тиімділігін дәлелдеуге тарыстық.

Кілт сөздер: бейнематериалдар; әлеуметтік тәрбие; әлеуметтік құзыреттілік; ағылшын тілін оқыту; студент; жағдаяттық технологиялар.

Kipicne

Қазіргі уақытта еліміздегі білім алу деген көзқарастар өзгерді. Білім беру саласында көптеген технологиялар мен әдістер пайда бола бастады. Олардың әсерімен білім беру саласы толығымен дерлік өзгеріске келді. Білім алу кезінде жаңа ақпараттар легі қарқын алды. Бүгінгі мемлекетімізде білімге деген көзқарастар түбегейлі өзгеріп қана қоймай, оқытудың жаңа түрлері, әдістері, жаңа бағыттағы технологиялар пайда болды. Осының бәрі білім мазмұнының толығымен түбегейлі жаңаруына себепші болуда. Ақпараттар легі, алдымен, білімгердің ойында тез сақталуы үшін жаңа технологиялардың озық үлгілерін пайдалану керек. Санада қалыптасып бекіген білім адамзаттың айналасында өзін еркін сезінетін қару ретінде өз білімін басқаруға жағдай жасайды. Білім беру қоршаған ортаға байланысты қолданыла отырып, білімгерді өмірге, өмір сүруге тәрбиелейді. Ол өзін әлеуметтік ортада ұстауға машықтанады [1].

Мұхамбетжанова С.Т., Мелдебекова М.Т. пікірінше білімгерлердің сабақта айтылған хабарламаның мағынасын терең түсінуі, олардың түпкі идеяны танып білу және өзінің жеке

мақсатын іске асуында өте маңызды. Бұндай құзыреттіліктер - әлеуметтік біліктілік деп те аталды [2].

Әлеуметтік құзыреттіліктер төмендегі оқу мақсаттарын қарастырады :

1. Танымдық мақсат, яғни білімгердің әлеуметтік жағдайларды түсіне білу, ол туралы сөйлесуі, қарым-қатынаста туындайтын жағдаяттардан шыға білу керек. Кез келген жаңдаятта іс-әрекетінде, сөзінде, қарым-қатынасында ескеруге дағдылануы керек.

2. Әлеуметтік мақсат, білімгер оны жүзеге асыру процесінде өзін қалай ұстауы, өз іс-әрекетіне жауап бере алуын қамтиды. Басқалармен бірігіп бірдей мақсаттарға жетуге, өзі жеке тұлға ретінде серіктесімен тең дәрежеде болуға ұмтылады.

3. Тілдік мақсат. Бұл тұста білім алушының өз ойын, әрекетін сипаттап айтады. Бұл үш компонент бөле-бөлек емес, керісінше өзара тығыз байланыста болады деп пайымдайды Ұлтанбекова Е. [3].

Осы әлеуметтік құзыреттілікті дамыт әдіс-тәсілдері ағылшын тілін оқытуда түрлі ақпараттарды ескерумен, коммуникативті түрде баяндаумен байланысты өрбітік көрелік:

1. әлеуметтік сипаттағы оқыту әдістерін қолдану;

2. әлеуметтік мақсатты жүзеге асыру барысында білімгер өзін қалай ұстайтынын білуі, өз іс-әрекетіне жауап беруі. Белгілі бір межелі мақсатқа жету барысында өз серіктесімен тең дәрежеде болуға ұмтылуы.

3. Бүкіл оқу үрдісін мақсатты ұйымдастыра алу [4].

Жоғарыда аталған білім алушылардың әлеуметтік құзыреттілігін қалыптастыруда бейнефильмдер кеңінен қолданылуы керек. Бейнефильмдерді қолдану көмегімен әлеуметтік құзыреттілігін дамыту өзіндік ерекшеліктерге ие. Білімгерлер мұғалімнің жетекшілігімен өз бетінше білімдерін дамытуы, кейбір практикалық білім алуды бейнефильмдер арқылы қалыптастыруы келесі әдістер арқылы жүзеге асады. Атап айтатын болсақ, проблемалық технологияның тиімді түрлері бар, олар:

1. Білім беруді программалап оқыту әдістері.

2. Жағдаяттық оқыту әдістері.

3. Интерактивтік оқыту әдістері.

4. Пікірталастар әдістері.

5. Миға шабуыл әдістері.

6. Тренингтер әдістері және т.б.

Осындай әдістер арқылы бейнефильмдерді қолдану білімгердің белсенді іс-әрекетіне бағытталады. Бейнефильмдер қолданысы бойынша білімгер тек мұғалім көмегімен емес, өз іс-әрекеті көмегімен жүзеге асады. Білімгер өз білімін шығармашылық деңгейге жетелеуде өз білімін сыни тұрғысынан ойлау және жазуды дамытудың атқаратын орны ерекше. Білімгерлердің пәнге толық бағыттау жәннен қызықтыру мақсатында сабақтарды түрлендіріп өткізудің де маңыздылығы зор. Жүйелі сабақтардың тиімділігіне келер болсақ. Олар: сабақ құрылымының ұйымдастыруы, оқу-танымдық жаттығуларды ұжымдық тәжірибенің жүзеге асуы, оқыту уақытының үнемділігі және т.б.

Білім беру саласы – оқыту мен тәрбиелеудің үздіксіз процесі. Бейнефильмдерді оқыту тек білім алушыны оқыту ғана емес, білім алушының өз бетінше оқуына көмектесу. Ұжымдық іс-әрекет тәрбиеде жалпы әлеуметтік қарым-қатынасты құрайды. Топтық жұмыстар көмегімен білім алушылар қарым-қатынас жасайды, ұтымды жауап іздейді, өз ойын айтып, үнемі сұрақтарды іздейді, ойын дәлелдеуге мүмкіндік алады. Бұлардың бәрі әлеуметтік құзыреттілікті дамыту әдістері. Мысалы: ой қозғау сабағында салыстыру, түсініктеме беру, еркін жауап беру, мазмұндау т.б көптеген жұмыс түрлері орындалады. Қазіргі білім берудің ең басты мақсаты – жан-жақты, білімді, өзіндік саналы, қабілетті жеке тұлғаны қалыптастыру.

Негізгі бөлім

Бейнефильмдерді пайдалану білім алушылардың өз бетінше қорытынды жазуға, қорытынды жасауға, құбылыстардың тиімді таңдауға, есептерді шешуге, пікірталас жүргізуге, тыңдауды жақсартуға, ақпарат алуға, пікірталасқа қатысуға, қажет болған жағдайда өз ойынға мүмкіндік береді және топ алдында сөйлеу, өз ойын қорғай білу қабілетін дамытады. Бұның бәрі әлеуметтік құзыреттілікті дамытуда тиімді.

Бейнематериалдарды қолдану білімгерлер мен мұғалімдердің белсенді шығармашылық іс-әрекетін дамытумен қатар, білім алушылардың өз білімдерін жаңаша бағалауға мүмкіндік береді.

Сонымен, бейнефильмдер қолдану көмегімен оқытудың тиімді әдістері:

- Топ білімгерлерін жаппай жұмыс істеуге әкеледі;
- Әркім өз білімдерін біліп, оны дамытуға тырысады;
- Қиындықтарды жеңе білуге дағдыланады, пәнді оқып үйренуге үйренуге болады;

Бейнефильмдер қолданысы оқытуда күтілетін нәтижелер:

- Алдына мақсатқа жете алатын білім алушы тәрбиеленеді.
- Әр білім алушы өз білімдерін, мүмкіндіктерін, іскерлігін біліп қана қоймай, оны дамытады.

-Өз бетімен ізденіс қабілетін шығармашылыққа жетілдіретін, шығармашыл тұлға жамиды.

Бейнефильмдерді пайдалану көмегімен оқыту әр білім алушы әр алушы сабақ барысында жаңа білім береді, сонымен қатар үнемі дамып отыратын, ізденетін, пікірталас жасай алатын, өз ойын қорғай алатын тұлға болып қалыптасады. Өздігінен білім алу олардың жұмысының нәтижесімен реттелетін, білім алушының жеке ерекшеліктерін ескерудің мұғалім міндеті. Әр білім алушылардың өз мүмкіндіктері бар. Бір адамға оңай болып көрінген тақырыпқа сұрақ. Бейнефильмдерді қолданудың ерекшелігі – білім алушыларға деңгейлік жаттығулар беру өте тиімді. Әр білім алушының жеке даму ерекшеліктеріне қарай 3-4 деңгейге бөлініп, өз білім деңгейінде өз қарқынымен жұмыс жасайды.

Г.Лекерова мен А.Маджугидің пікірінше, «бұл оқу материалын толықтырудың, жалпылаудың, қайталаудың, ең бастысы, дағдыны қалыптастырудың және оның практикалық қолдану аясының тиімді әдістерінің бірі» [5]. Түйіндей айтқанда, бүгінгі тәрбиенің өзегі болып табылатын, мәдениет, әлеумет, тіл бірлігі – тілдің өткені мен бүгін сабақтастырудың бір жолы. Осындай жаңа жүйе, тың бағыт-бағдар жас ұрпақтың болашақта кемелденуіне, білім мен сапалы тәрбиенің құралы бірден-бір негіз.

Б.А. Досжанованың пікірінше, «шетел тілінде қарым-қатынасты жақсарту бағытты берудің ең дұрыс жолы – оқушының ішкі білімін қалыптастыру жоспарын орындау, оны интеграциялау диагностикасын жүзеге асыру жүзеге асырылмайды» [6].

Соңғы қатар, бейнефильмдер көмегімен білімгерлердің оқу процесінде белсенділігі артады. Соның оқушы ақпаратты жеңілдетеді және тез қабылдап, оқушының ынтасы мен көлемі артады.

Бейнежазбаны пайдалану электронды оқытудың бір түрі болып табылады: «Электрондық технологияның көмегімен электронды оқу материалдарын ыңғайлы уақытта ала отырып, оқытумен қамтамасыз етуді тұрақты түрде әрекеттесе отырып, өз білімдерін жинақтап, жетілдіре алады [7].

Сонымен, электрондық оқытудың негізгі пайдасы мыналар:

- қолайлы уақыт пен орын болу;
- ұстанған білім алушы жүзеге асыру;
- үздік білім ресурстарына пайдалану;
- денсаулығы шектеулі білім алушыларға білім беру;
- оқытушымен үздіксіз қарым-қатынас орнату;
- білім алушының қолайлы күнтізбесін құру [8].

А.М. Нұрлыбай, А.А. Ниязбековалардың ойынша, ағылшын тілінде бейнефильмдерді пайдалану мақсатында интернет-технологияларды қолдану да оқушыларға әлеуметтік білімдерін, шығармашылық жұмыстардағы іскерліктері мен дағдыларын дамытуға, білімдерін жетілдіру, тіл байлығын дамытуға септігін тигізеді.

Бейнематериалдарды пайдалану көмегімен әлеуметтік құзыреттілікті дамытудың ыңтиімді жаттығулар ұсынылса, шетел тілі ндегі білім жоғары болады: оқиғаның басталуы → шиеленісу → оқиға шешім шығару т.б.

Б.Г.Ананьевтің түсіндіруі бойынша да, «бейнефильмдерді қолдану» әдісі тақырыпты толық шешуіне жол ашады [9].

Қазіргі әдіскерлер бейнефильмдерді мен мультимедиялық презентацияларды, анимациялық суреттерді және т.б. қолдану ағылшын тілінде сөйлеу қабілетін дамытады. Олар үшін жаттығулар жасау байланыста болу керек деп есептейді. Ал шетелде болмай-ақ сол елдің тілінде сөйлеу қабілетіне ие болу оңай емес. Ол үшін стратегиялық бейнефильмдер жанды бейнелерді сомдауда рөлдік ойындар арқылы жүреді [10].

Осы бағытта, біз тәжірибелік-эксперименттік жұмысты ұйымдастырдық. Оны үш эксперименттік кезеңге бөліп қарастырдық.

1-анықтау теория кезеңі-эксперименті «әлеуметтік-мәдени құзырет» мағынасын анықтау, алғышарттарын талдау. Бейнематериалдар негізінде ситуациялық жаттығулар құрастырылды:

2-қалыптастыру кезеңі- эксперимент кезеңде білімгерлермен практикалық сабақтар жүргізілді және жоспарлар құрылды. Видеофильмдер бойынша жопсар құру, жағдаяттық жаттығуларды топтастыру және сабақ жоспарын қолдану жүйелі жүргізілді. Бақылау тобымен және топпен жоспар құру, өзіміз таңдап алған 2 курсқа “English for special purposes” және Оксфорд университеті шыққан басылымнан English File оқулығымен бейнефильмдер бойынша арнайы құрастырылған жаттығулар тобымен, коммуникативтік жаттығулар мен проблемалық жағдаяттарды көтеру жұмыстары жасалды.

3-бақылау кезеңі- зерттеу жұмысының нәтижесін тексеру, нақты көрсеткіштерді тексеру, қорытындылау кезеңі. Сауалнаманы құрастыру процесі ағылшын тілінде қарым-қатынас жасай алатын білімгерлердің әлеуметтік-мәдени құзыреттілік деңгейін бақылау үшін видеотехнология бойынша кейс-стадиларды ұсынды. Сауалнама әдісі бұл мәселе бойынша қорытынды жасауға көмектесті.

Білімгерлермен «The system of Education in Kazakhstan» тақырыбында бейнефильмдермен жұмыс жасауда жағдаяттық жаттығулар орындалды. Онда Қазақстанның мен жоғары оқу жүйесі, пәндер кешені, оқыту үрдісіндегі алмасшылықтарын ортаға салып пікірді талқылады.

Осы бағытта практикалық сабақтар жүргізілді. Келесі жоспарда бір сабақ жоспарын талдап көрелік:

The theme of the lesson: “Dream University”.

Aim: discussion about Dream University

Сабақ мақсаты:

Білімгерлер армандаған болашақ университетінің үлгісін жасап, шетелдік достарына сипаттауға дағдылану.

Білімгерлер шетелдік университеттерде оқығанды ұнататын пәндер туралы пікірсайысуды үйрену.

Білімгерлер «арман университетінде» қандай ережелер болатынын талдап, бұл туралы достарымен сөйлесуге дағдылану.

Проблемалық сұрақтар мен жаттығулар:

What is your dream university?

Do you know any changes in the education system of Kazakhstan?

How would you describe a strong and effective university?

What are the advantages and disadvantages of the education system?

Work in groups of three and four and draw a diagram of dream university in the UK.

In analyzing these tasks, we observe a gradual development of learners' socio-cultural competencies. More complex tasks were given through case studies. For example:

Case task: different ideas about university learners would like to go to.

It's quite boring for people to have nothing to do. But learners have a lot of things to do: learners have to take part in the after-university activities, learners have to do homework every day and you have to revise for the exams.

Everyday learners start learning new things.

University helps learners to choose your future profession.

Learners study a lot of interesting subjects.

Learners have to get up early every morning from Monday to Saturday. People say that it's very useful for health.

Learners make a lot of friends at university

Learners don't have to work and to make money.

Кейстік жаттығулардың негізінде білімгерлер болашақ мамандықтары бойынша пікір таласуға үйренді. Білімгерлердің пәнге қызығушылығын кейс әдістің тиімділігі көмегімен дамыту көзделді. Берілген жаттығулар білімгерлерді ізденімпаздыққа, өз бетінше білімдерін жүйелі жеткізуге жағдай жасады. Олар тілдік бірліктерді өз сөйленімдерінде тиімді бекіту тырысты.

Қалыптастыру экспериментін орындау барысында келесі міндеттер қойылды: білімгерлердің әлеуметтік-мәдени құзыреттерін қалыптастыруға қолайлы жағдай жасау, бейнефильмдер көмегімен оқу процесіне проблемалық, кейстік жаттығуларды, іскерлік ойындарды енгізу және тиімділігін тексеру.

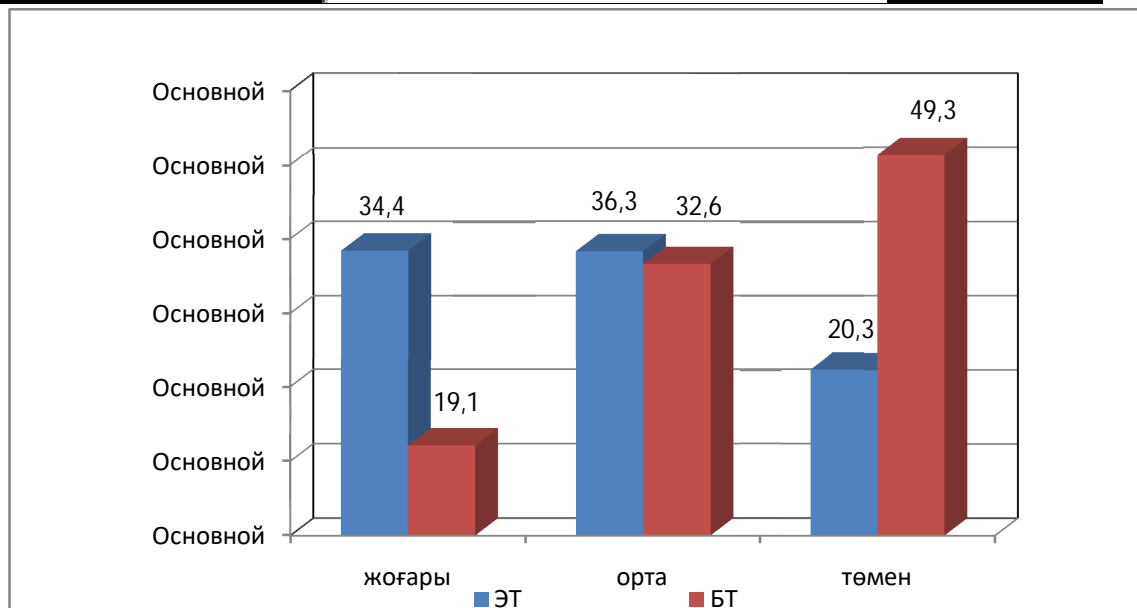
Тәжірибелік жұмыстардың нәтижесі бойынша білім беру тәжірибесін бағалауға, жұмысының ерекшеліктерін анықтауға, оқушылардың қателіктерін, сәтсіздіктерін өз бетінше іштей сынауға, әлеуметтік құзыреттілігін арттырудың мүмкін нұсқаларын іздеуге бағытталған жаттығуларды орындалды.

Алынған нәтижелерлер талданып келесі қорытындылар жасауға мүмкіндік берді (1 кесте).

1-Кесте - Білімгерлерді пәндік білімін көтеру деңгейлерінің нәтижесі

Деңгейлер	ЭТ	БТ
Жоғары	34,4	19,1
Орта	36,3	32,6
Төмен	49,3	20,3

Тәжірибелік жұмыстың қорытындысы бойынша білім деңгейі бақылау тобында -36,3% -ды құраса, тәжірибелік топта - 49,3% - ға өсті. Төмен деңгей бақылау тобында -19,1%,-ды эксперимент тобында - 20,3%-ды құрады. Эксперименттік зерттеудің түспкі даму динамикасын 1-суретте көрсетілді.

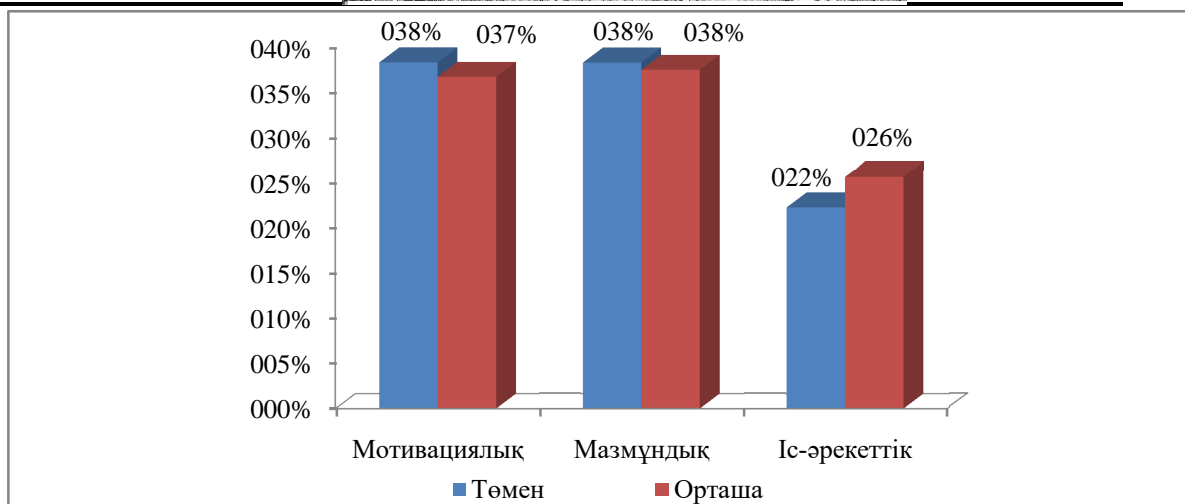
1-Сурет - Білімгерлердің әлеуметтік қабілетінің қалыптасу динамикасы

Жалпы мотивацияны қалыптастырудың ұсынылған әдістері білімгерлермен жұмыс барысында сынақтан өтті. Алынған нәтижелер талданды және келесі қорытындылар жасауға мүмкіндік берді (Кесте 2).

2-Кесте - Білімгерлердің жалпы әлеуметтік құзіреттілігін қалыптастыру деңгейлерінің қорытындысы

Компоненттер	Жоғары		Орта		Төмен	
	ЭТ	БТ	ЭТ	БТ	ЭТ	БТ
Деңгейлер мен топтар						
Мотивациялық	38,40	12,10	38,30	36,60	22,30	51,30
Мазмұндық	36,80	11,20	37,50	38,00	25,70	50,80
Іс-әрекеттік	29,10	10,30	40,60	36,80	30,30	53,90

Тәжірибелік-эксперименттік жұмыста мотивациялық компоненттік бақылау топтағы жоғары деңгей 12,1%, эксперименталды топта 38,4%-ға өскенін байқауға болады. Эксперименталды топта 22,3% болды. Бұл компонент бойынша бақылау тобында төменгі деңгей 51,3% болды. Мазмұндық компоненттің бақылау тобындағы жоғары деңгей 11,2% құрады, эксперименталды топта 36,8%-ға өсті. Іс-әрекеттік компонентте бақылау тобының жоғары деңгейі- 10,3% болса, эксперименталды топта - 29,1% болды. Ал, 3 эксперименттік бақылау тобында -53,9%, тәжірибелік топта - 0,3% төменірек. Эксперимент жұмыстарының қорытынды динамикасын 2- суретте берілді.

2-Сурет - Білімгерлердің жалпы әлеуметтік-мәдени құзыреттілігінің қалыптасу динамикасы

Жалпы әлеуметтік құзыреттілікті қалыптастыру мен қорытынды кезең бойынша білімгерлердің әлеуметтік мәдени құзыреттілігін қалыптастыруда кейс-технологиясы тиімділігі байқалды. Көрсеткіштердің мотивациялық критерийі бойынша 4,0%, мазмұндық критерийі бойынша -2,10% болды. Іс-әрекеттік критерий бойынша 2,0%-ға жоғарылады. Бұл нәтижелер білімгерлердің әлеуметтік-мәдени құзыреттілігімен қатар шығармашылық қабілеті жоғарылағандығын анықтайды.

Соңғы жылдары күнделікті сабақта, электронды оқу интерактивті тақта мен компьютер қолданысы көбейді. Қорытындылай келсек, бейнефильмдерді пайдалануда білім берудегі ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолданысы өте тиімді.

Қорытынды

Қорытынды ретінде, ағылшын тілін оқытуда білімгерлердің әлеуметтік құзыреттілігін дамытудың тиімділігіне тек бейнефильмдер қолданысымен ғана емес, оны ұйымдастыратын мұғалімнің қолданысы да тиімді әсер ететінін байқаймыз. Интернет-технологияларды пайдалана отырып білім беру қазіргі уақытта барлық оқу орындарының негізгі қызметі болып отыр. Қазіргі заманғы ағылшын тілін оқытуда интернет желісіндегі бейнефильмдерді пайдалану әдістеріне тоқталатын болсақ, олар білімгерлердің әлеуметтік құзыреттілігін дамытуға қосатын үлесі зор. Олар түрлі интернет көздері мен білім беру платформаларындағы бейнематериалдерді пайдалана отырып, әлеуметтік білім беруге толық мүмкіндіктер бар. Сондай-ақ білімгерлер мен мұғалімдердің ақпаратқа қол жеткізуін ұйымдастыру қажет. Әсіресе, қазіргі індет – пандемия жағдайында білім беру мектептерінің материалдық-техникалық базасын жаңаша құрал-жабдықтармен, интербелсенді тақталар, компьютер немесе планшеттермен нығайтуымыз керек.

ӘДЕБИЕТ

[1] Seikkula-Leino J. Interactive teaching: achievement levels and affective factors // Language and Education. 2007. - P. 328–341.

[2] Мұхамбетжанова С.Т., Мелдебекова М.Т. Педагогтардың ақпараттық – коммуникациялық технологияларды қолдану бойынша құзырлығын қалыптастыру әдістемесі. Алматы, 2010 ж.

[3] Ұлтанбекова.Е. «Ағылшын тілі сабақтарында әдіс жаңа әдістер көмегімен Білім алушылардың таным қабілеттерін арттыру жолдары». – Алматы, 2015ж. – 86-91бб.

[4] Комарова Ю.А. Использование видео в процессе обучения иностранному языку в старшей школе // Методика обучения иностранным языкам в средней школе. - Санкт-Петербург: изд. КАРО, 2005, с.188.

[5] Лекерова Г., Маджуга А. Инновационные педагогические технологии в образовательном процессе // Высшая школа Казахстана. - 2001. - с. 29–32.

[6] Досжанов Б.А. Мультимедиялық технологияларды пайдаланатын көмегімен оқу процестерінің жетілдірілген дидактикалық негіздері. -Қызылорда. -2016. -145б.

[7] Білім беру жүйесіндегі жаңа педагогикалық және ақпараттық технологиялар. [Электрондық ресурс] URL: <https://kznews.kz/qazaqsha-referattar/bilim-beru-zhujesindegi-zhana-pedagogikalıyq-tehnologijalardyn-teorijalyq-negizderi/>

[8] Сысоев П.В., Евстигнеев М.Н. Методика обучения иностранному языку с использованием новых информационно-коммуникационных Интернет-технологий. – Москва: «Глосса-пресс», Ростов-на-Дону: «Феникс». -2010. -с. 138-148.

[9] Нұрлыбай А.М., Ниязбекова А.А. «Ағылшын тілі сабағы» интернет-ресурсын қолдану тәжірибесі - Алматы, 2015 ж.

[10] Г.Байтілеуова. «Ақпараттық коммуникативті технологиялардың тиімділігі». Қазақстан мектебі. - 2008.

REFERENCES

[1] Seikkula-Leino J.(2007). Interactive teaching: achievement levels and affective factors // Language and Education [in English].

[2] Muxambetjanova, S.T., & Meldebekova, M.T. (2010). Pedagogtardıń aqparttıq - kommunikacijalıq texnologiyalardı qoldanw boısa quzırlılıqtardıń qalptastırw ädebieti [Methodology of formation of teachers' competence in the use of information and communication technologies] [in Kazakh].

[3] Ultanbekova, E. (2015). Ağılshın tili sabaqtarında jaña ädebietter arqılı Bilim alwşılardıń tanım qabiletterin arttırw joldarı [Ways to improve the cognitive abilities of students using new methods in English lessons] [in Kazakh].

[4] Komarova, Yu.A. (2005). Ispol'zovanie video v processe obuchenija inostrannomu jazyku v starshej shkole [Using video in the process of teaching a foreign language in high school]. Metodiki obuchenija inostrannym jazykam v srednej shkole - Methods of teaching foreign languages in secondary school,188 [in Russian].

[5] Lekerova, G. & Madjwga, A. (2001). Innovacionnye pedagogicheskie tekhnologii v obrazovatel'nom processe [Innovative pedagogical technologies in the educational process]. Vysshaya shkola Kazahstana - Higher School of Kazakhstan, 29–32 [in Russian].

[6] Dosjanov, B.A. (2016) Multimediyalıq texnologiyalardı paydalanw arqılı oqw üderisi jetildirilwdiń didaktikalıq negizderi [Improved didactic foundations of educational processes using multimedia technologies] [in Kazakh].

[7] Bilim beru zhujesindegi zhana pedagogikalıyq zhәне aqparattyq tekhnologiyalar [New pedagogical and information technologies in the education system] Retrieved from <https://kznews.kz/qazaqsha-referattar/bilim-beru-zhujesindegi-zhana-pedagogikalıyq-tehnologijalardyn-teorijalyq-negizderi/> [in Kazakh].

[8] Sysoyev, P.V. & Yevstigneyev, M.N. (2008). Metodika obucheniya inostrannomu jazyku s ispol'zovaniem novyh informacionno-kommunikacionnyh Internet-tekhnologij [Methods of teaching a foreign language using new information and communication Internet technologies] [in Russian].

[9] Nurlybay, A.M. & Nidzhazbekova, A.A. (2015). «Aғылshın tili sabafy» internet-resursyn qoldanu tәzhiribesi [Experience in using the internet resource «English lesson»] [in Kazakh].

[10] Bajtileuova, G. (2008). Aqparattyq kommunikativti tekhnologiyalardıń tiimdiligi [Effectiveness of information and communication technologies] [in Kazakh].

Жетпісбай А.Ж., Ниязова А.Е.
ФОРМИРОВАНИЯ СОЦИАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ СТУДЕНТОВ С
ПОМОЩЬЮ ВИДЕОМАТЕРИАЛОВ

Аннотация. Основная цель обучения за границей – научить студентов основам общения на английском языке. Развитие таких отношений происходит за счет использования информационных технологий в развитии социальной компетентности учащихся. Этот язык представляет собой многогранное информационно-познавательное явление, знакомое человеческому миру. Оно тесно связано с мышлением, сознанием, видением ученика.

Важно формировать у учащихся социальные навыки, компетенции, информационную грамотность, необходимо использовать современные новые технологии для собственных нужд, одновременно давая информационные знания. Важно повышать качество профессиональной подготовки, менять методы и формы обучения, совершенствовать организацию педагогической науки, использовать предыдущий опыт, повышать информационную культуру и грамотность каждого члена общества. В этом направлении мы попытались доказать эффективность развития социальной компетентности учащихся посредством видеороликов.

Ключевые слова: видеоматериалы; социальное образование; социальная компетентность; обучение иностранному языку; студент; ситуационные технологии.

Zhetpisbay Aida, Niyazova Aigul
FORMATION OF LEARNERS' SOCIAL COMPETENCE BY MEANS OF VIDEO
MATERIALS

Annotation. The main goal of studying abroad is to teach learners the basics of communication in English. The development of such a relationship is carried out through the use of information technology in the development of social competence of learners. That is, language is a multifaceted information and cognitive phenomenon that introduces the human worldview. It is closely connected with the thinking, consciousness, vision of the learner.

It is important to form learners' social skills, competencies, information literacy in relation to their ability to use modern new technologies for their own needs, while giving information knowledge. It is important to improve the quality of professional training, to change the methods and forms of teaching, to improve the organization of educational sciences, to use best practices, to increase the information culture and information literacy of every member of society. In this direction, we tried to prove the effectiveness of the development of social competence of students through video materials.

Keywords: video materials; social education; social competence; foreign language teaching; situational technology.